

Szerkesztési iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-6 szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.

Félévre ——— 12 .

Negyedévre ——— 6 .

Egy hóra ——— 2 .

— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 232. szám.

Szerda, október 12.

A gazdasági és katonai kérdések.

— Október 12.

A delegációk közvetlen összeülése előtt, nem fölösleges a közös ügyeknek két különösen fontos részlete körül folyó tanácskozásokra nagyobb figyelmet fordítani: nevezetesen a gazdasági és katonai kérdésekre.

A magyar kormányfőfiaknak eddig folytatott és a közel jövőben ismét felveendő további tárgyalásai a gazdasági és katonai jellegű függő kérdések egész komplexumára kiterjednek. Ez a rendkívüli terjedelmű, módfelett fontos és a felfogások összeegyeztetésének szempontjából nehéz anyag bizonyára eléggé indokolja, hogy a lefolyt tanácskozások után ma még nem számolhatni be azzal, hogy a mérvadó tényezők megegyezését minden ponton elérni sikerült.

A tárgyalásoknak kellő közepén tartanak, de tény az, hogy a magyar államfőfiaknak nincs okuk rá, hogy munkájuk várható eredménye eléjét pesszimizmussal nézzenek, mert már eddig is értékes megállapodások jöttek létre évtizedek óta vajdud problémákban. A katonai büntető eljárás reformmüvére nézve valamennyi mértékadó tényező megegyezett. Elvi véleményeltérés ennek az oly régóta várt reformnak intézkedései tekintetében már nem forog fenn s az osztrák igazságügy-miniszter közelebbi budapesti tartózkodása alkalmából már a javaslat végső redakcionális munkája fogja toglalkoztatni a két igazságügyminisztert.

A kilences bizottsági program egyéb, még végre nem hajtott részeire nézve is, — amelyek végrehajtását a hadsereg teljes modernizálásának egyéb kérdései hozzák

majd napirendre, amelyek aktualitása így ma nem is elsőrendű — a kormány, bizvást reméljük, megfelelő megoldással állhat majd a nemzet elé. Ez a meggyőződésünk azon alapszik, hogy ez a kilences bizottsági program nem valami novum, hanem az uralkodó által már hét esztendővel ezelőtt approbált megállapodás, melynek minden részletében való végrehajtását, a hadsereg egyéb reformjaival kapcsolatosan egy olyan kormány szorgalmazza, amely a dualisztikus politika világos és kétségtelen akcentuálása alapján érte el nagy politikai sikerét és teljes mértékben bírja a korona bizalmát. Ez alapon biztosra vehető, hogy a miniszterelnök e pontban is megvalósíthatja majd azt, amit a kormányzati programjában feladatául vallott.

Ime, ez a helyzet ezeknek a problémáknak tekintetében.

Az 1911-ik évre szóló közös hadügyi költségvetés, a melynek előirányzatában már a hadsereg szükségesnek elismert extenzív fejlesztése kifejezésre jut, — még koránt sincs olyan stádiumban, hogy arról, mint megállapított budgetről szó lehetne. A magyar pénzügyminisztert az ország teherviselési képességének lelkiismeretes figyelembevétele a legvatosabb mérlegelés munkájára kényszeríti s a közelebbi jövőben ismét a szakreferensek fognak összejönni, hogy a költségvetést még lehető korrekcióknak vessék alá. És talán ez sem vet éppen rossz fényt arra a munkára, amit a kormány folytatott.

Hasonlóképpen folytatni fogja a tárgyalásokat a magyar kormány a közös jegybank szabadalmának megújításáról, ugyszintén a kötelező aranyfizetéséről azon az eddigi alapon, melyet számára pro-

grammja és a trónbeszédben elhangzott királyi szó előir.

Ennyi a tény és az igazság ezekben a kérdésekben s a tények a legjobb kilátást nyújtják a helyes megoldásra.

HIREK.

— A vármegyei közegészségügyi bizottság ülése. Torontál vármegye közegészségügyi bizottsága ma délelőtt 11 órakor Balázsi József elnöklésével ülést tartott, a melyen részt vettek: dr. Fialowski Béla, Franz J. L., dr. Haidgger Lajos, Kellner József, dr. Klein Mór, dr. Kuszing János, dr. Mihálovits István, Mencezer Lipót, dr. Mencezer Izidor, Mayer Rezső, dr. Pollák Győző, Szilágyi Albert, dr. Weiserschan József és Wagner Ede. Miután a jegyzőkönyvhitelítésére az elnök dr. Pollák Győzöt és Mayer Rezsőt kérte fel, a bizottság a megüresedett nagybcskerek közpórházi ellenőri és irnoki állásra beérkezett kérvényekkel foglalkozott. Az ellenőri állásra a bizottság első helyen Straub Istvánt, másodiknak Kolpaszky Jánost, harmadiknak pedig Deák Vidort jelölte. A megüresedendő irnoki állásra Kolpaszky Jánost, Machalek Samut és Kunó Jenőt jelölte a bizottság. Több tárgy nem lévén, az ülés véget ért.

— A csendőrség köréből. Szathmáry József csendőrnagy tegnap délután Nagybcskerekre érkezett s itt ma szemlést tartott a csendőrszárny felett.

— Tanácsülés. Nagybcskerek város tanácsa ma délelőtt fél 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

— Uj iparendélyek. A város iparhatóságának ma délelőtt megtartott ülésén a következőknek adtak újabb iparigazolványt: Hanpammer Elek fazekasmesterségre, Benzene Antal és Fiacég asztalosmunkákra, Malár András mészáros és bentesiparra, Kis István zsidóüzletre Bobek György vendéglő és kávéházra, Özv. Mazdravecki Istvánné vendéglőre, Lauer Mátás pedig szódaviz gyártására kapta meg a szükséges iparendélyt.

A „TORONTÁL” tárcája.

Bérekocsiban.

Abban az időben, beszélte Néronde Louis, Dervilliersnek udvarolgattam a szépsége nagy hírből állott, az erénye azonban közismert volt; és én közel álltam a kétségbeeséshez, mikor egy reggel illatos levélkét kaptam. Még aznap este vár rám egy megjelölt helyen, a Champs-Elyséesen.

Egy bérekocsit találtam ott. Egy kis keztyűs kéz intett. Kinyitottam a kocsi ajtaját, helyet foglaltam és a kocsi megindult. Az éj dacára a fiatal nő annyira le volt fátyolozva, hogy ha előre figyelmeztetve nem vagyok, nem sejtettem volna őt, sőt nem is gyaníthatom, ha ki nem veszem büvös körvonalaikat és nem érzem átható parfümjét, amelyet már fölismertem.

Majdnem rászketett az izgatottságtól úgy, hogy még a hangja is elváltozott; és félelme ez első kaland közben akkora volt, hogy csak akkor volt hajlandó elhárítani areáról a fátyolát, mikor a kocsi ablakait fölhuztuk.

Teljes sötétség fogott körül bennünket, de én az emlékezés szemével láttam és az ajkaim sokkal inkább el voltak foglalva kéjes szomjam oltásával, semhogy további nógatásra gondoltam volna. Mind a mellett utasítást akartam a kocsinak adni, mikor a szép asszony visszatartott.

— Mit csinál?

— A lakcímemet akarom neki megmondani, feleltem.

— Oh, ne! Kérem!

— Miért?

— Egy barátóm lakik, mondta, az önök házában.

— Ugy hát tudok egy egészen tisztességes szállót.

— Oh, kiáltott föl, hová gondol!

Nem szép lett volna tőlem, ha meg nem

adom magamat. A kocsi szabadjára volt hagyva és azt hiszem, hogy a ló hasonlóképen, mert gördülő házunk egyenletes lassúsággal gurult tovább a kövezeten.

Azt mondani, hogy jól érzi az ember magát a bérekocsiban, tulzás lenne; de hol érezzük magunkat rosszul, ha a nő csinosa? Különbö megvan annak a kellemes oldala, ha így dacolhatunk az illemmel és azzal a dévajszággal tetőzhetjük a szerelmet, hogy mintegy a varázsgyűrű birtokában látatlanul járhatunk-kelhetünk a nyüzsgő tömegben, tőle alig egy függőny által elválasztva. És ezt a függőnyt én nem emelem föl. Elég egy bérekocsit látni, a melyben történik valami.

És a mi kocsiink sokáig döcögött különböző városrészekben, fakockákban, macadamon, mint valóságos bolygó, kísérteties kocsi, csak itt-ott állva meg egy-egy rendőr intésére.

Első gondolatom azonban még sem hagyott el.

— Hallja, mondtam. Holnap egy földszinti lakást bérelek. Csak egy kijárata lesz és annak nálam lesz a kulcsa.

— Oh, ne! védekezett az én szépem ujra. Azt sohasem merném.

— De miután senki sem fogja látni.

— De maga, maga látni fogna.

— Persze.

— Oh, meghalnék szegyenletemben!

— Ugy, hát mindig bérekocsiban?

— Van oka panasza?

— Hálátlanság lenne! . . . De . . .

— Nos, majd később . . . talán. De ime mulik az idő . . . Vátnunk kell. Holnap ugyanazon a helyen fog találni.

Meg akartam a kocsiat állíttatni. Hirtelen egy erős lökés vetett hátra. Alig volt időm megérteni, hogy mi történt velünk, kinyújtani ösztönyszerűen a karjaimat a fiatal nő felé, hogy védjem őt; a bérekocsi egy autóval összeütközött, fél oldalán összezuzódott s én hanyatt kivágódva belőle ésszéméletemet vesztettem.

Egy gyógyszerárban tértem magamhoz.

Szerencsére csak könnyebb zuzódást szenvedtem. Első gondolatom természetesen a társamra esett.

— Az a nő, felelték nekem, amint a sebért kellően bekötöttük, elhajtattott.

— Bekötötték? kérdeztem rémulve. Megsérült?

— Oh, semmiség az egész. Egy üvegcsilánk megkarcolta a homlokát.

A fiatal nő gyors menekülését eléggé megmagyarázta a felismertetés veszélye s engemet is megnyugtatót sérülésének a komolysága tekintetében. Mindamellettt türelmetlenül vártam a másnapot s növekedő aggodalommal lestem az illó órát, hogy megjelenhessem Dervilliersné asszony előtt.

Ez az óra eljött végre. A fiatal nő mosolygva, felém nyújtott kézzel jött a szalonban elébem.

— Minő szerencsés körülménynek köszönhetem a szives látogatását? kérdezte.

— De, mondtam, eljöttem . . . hogy . . .

Zavartan hallgattam el. A homloka sima sértetlen volt, a karcolásnak minden nyoma nélkül és meglepetten nézett rám.

— A tegnapi balesetünk, mondtam végre. Halálos aggodalmak fogtak el. Sérülésről, kótséről beszéltek nekem . . .

— A balesetünk? kérdezte. Sérülés?

— Oh, ugyan! mondtam, mert tréfát hittem az ő részéről.

És szerelmesen, édeskedve halkabb hangon hivatam föl az emlékezetét a levélkéjére, a légyottra, a bérekocsira . . .

— Ah! mondta a szép asszony. Maga örült!

Majd hirtelen egyet gondolva:

— Azt mondja: homlokod? . . . üvegcsilánk? Ez aztán különös!

Aztán megnyomta a csengettyű gombját:

— Ismeri ön, kérdezte tőlem, Frédérique kisasszonyt?

— Nem én, hebegtem kissé nyugtalanul,

— **A kulturegyesület munkásgimnáziuma.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület folyó hó 18-án nyitja meg nagybecskereki munkásgimnáziumának harmadik évfolyamát a felső kereskedelmi és polgári iskolában. A tanfolyam április hó 6-ikáig tart, hetenként kétszer: kedden és csütörtökön este 8–10-ig. Az idei évfolyam tantárgyai: Magyar irodalom. — Magyarország gazdasági földrajza. — Fizika. — Egészségtan. — A közgazdaság alapismeretei. — Kémiai technológia. — Elektrotechnika. A munkásgimnáziumot minden felnőtt férfi és nő látogathatja teljesen díjtalanul. Beiratkozni lehet vasárnap délelőtt 10–12 óráig Knyaskó Lajos felső kereskedelmi és polgári iskolai igazgatónál, mint a munkásgimnázium igazgatójánál.

— **Halálozás.** Zsombolyáról vesszük a szomorú gyász hírt, hogy Scherka Ödön ottani segédjegyző neje, szül. Balogh Eszti, néhai Balogh Károly volt nagybecskereki árvaszéki ünlök leánya ott tegnap délelőtt 26 éves korában meghalt. Az elhunyt fiatal asszonyt ma délután temették el Zsombolyán nagy részvét mellett.

— **Az iparkamarából.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara pénteken, e hó 14-ikén délután 3 órakor rendes közös ülést tart. Az ülés tárgysorozatában két torontáli tárgy van: A törökbecsei állami polgári iskola igazgatóságának átirata az ottani kereskedői szaktanfolyam segélyezése tárgyában és a nagybecskereki kirakatverseny előkészítő bizottságának kérvénye a kirakatverseny anyagi támogatása iránt.

— **A zsombolyai tűzoltótanfolyam.** Mint Zsombolyáról jelentik, szép ünnepély keretében fejezte be a zsombolyai önkéntes tűzoltótestület a tagjainak célszerű kioktatása céljából rendezett tanfolyamot. Az ünnepélyes aktusra a testvértestületek küldöttségei is megjelentek. A vizsgán többek között jelen volt: Stolz Adolf torontálvármegyei tűzrendészeti felügyelő, Schneider Miklós járási tűzfelügyelő, Hermann Ede parancsnok vezetése alatt a Temesvár-belvárosi, Borovics Jenő vezetése alatt a magyar-czernyai, Hackbeil Miklós vezetése alatt a grabácsi, Judd Károly vezetése alatt a nagytőzei tűzoltótestületek küldöttségei. Vasárnap délután 2 órakor indultak el a zsombolyai tűzoltók Póth János dr. parancsnok vezetése alatt a mázsházhoz, ahol a tanfolyam vezetője, Papp Ferenc szegedvárosi tűzoltóparancsnok vezénylete mellett folyt le a vizsga, a melyet nagyszámu és előkelő közönség nézett végig. A gyakorlatokat a tanfolyam hallgatói a legnagyobb precizitással végezték teljes megelégedés mellett fejezték be. Utána a Jemelka-féle szállodában társasvacsera volt, a melyen számos felköszöntő hangzott el.

— **Halálos végű mulatság.** A napokban történt, hogy Wichtner Gusztáv itteni asztalossegéd a honvédelmi tanfolyamával szemben levő Feketics-

- Az én társalgónóm.
- Teljesen ismeretlen előttem.
- Neki csöngettem.

Csaknem abban a pillanatban fölnyílt az ajtó s az egyetlen dolog, ami legelőbb szemembe ötlött, egy bekötött homlok volt. Az arc már eltűnt két kéz alá rejtőzve s egyidejűleg elfojtott sikoltást hallottam, míg a Dervilliersné hangja megbotránkozva és gúnyosan csendült föl:

— Néronde ur tudakozódní jött, hogy érzi magát tegnapi esése után a lépcsőkön. Siessen megnyugtati őt, kisasszony, mert azt óhajtom, hogy minél előbb távozzék a házamból!

— Ó maga is távozott, egyedül hagyván bennünket egyformán a legnagyobb zavarban.

— Hogyan? kérdeztem, hát a kisasszony volt!...
A hangom szelíd volt, mert hálás voltam iránta, amiért szépnék és pompás természetűnek láttam őt, mikor pedig a legkellemetlenebb kalandtól tarthattam. Szerelmi fufangja képes lett volna meghatni a legérzékletlenebb lelket is. De némi kérésre csakhamar látnom engedte, hogy a legjobb oka volt a bocsánatnyerésre, azt tudniillik, hogy nagyon szép volt.

A hely nem volt alkalmas hosszas magyarázatokra. Ez a lakásomon történt meg nem sokára. Ami Dervilliersné asszonyt illeti, önként érthető, hogy nem mertem többé megjelenni előtte. Csak hosszu idő után láttam őt ismét s biztosított róla, hogy nem nehezelt rám azért a kalandért.
Jean Reibrach.

féle korcsmában együtt mulatott Turó János szobafestővel. Mulatozás közben a két legény valami felett összeszólközött egymással, amiből azután csakhamar parázs verekedés keletkezett. A korcsmáros közbelépésére a verekedők elhagyták a korcsmát s az utcán folytatták a dulakodást. Itt Wichtner torkon ragadta ellenfelét s fojtogatni kezdte. Turó érezte, hogy a fojtogatásra ereje elhagyja s végső dühében bicskát rántott, amelylyel fejbeszúrta Wichtnert, még pedig oly erővel, hogy a kés pengéje a koponyájába tört. Wichtner semmiféle feljelentést nem tett s néhány napig orvosnál sem volt, csak amikor már nagyon rosszul érezte magát, panaszkölt a nővérenek, aki a kórházba szállította, ahol azonban már nem tudtak rajta segíteni s a szerencsétlen ember belehalt súlyos sebébe. Holtestét a királyi ügyészség felboncoltatta, Turó ellen pedig megindította a büntügyi eljárást.

— **Ragályos betegségek** terjesztésében nagy szerepe van a házi poloskának. Ha ezen veszedelmes férgektől alaposan meg akarunk szabadulni, úgy csak a Löcherer Cimexint használjuk, mert a Cimexinnel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak; petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak s többé ki nem kelnek. — Löcherer Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: Kollárich gyógyszerárban Nagybecskereken és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél Bártfán.
823-205

— **Rablógyilkosság az országúton.** Nagy Ferenc számadó juhász volt Magyarcernyan. Most hogy öszre fordult az idő és a gondjára bizott jószág otthon a faluban pihenhet, elhatározta, hogy meglátogatja M. kón lakó édesanyját. El is indult gyalogosan Makó felé, de utközben a zsombolyai ut mentén befordult egy kis korcsmába. Alig került azonban az asztalra az első icce idei, partner is akadt az iváshoz. Trankulov János zsombolyai legény személyében, a citerások is előbujtak valahonnan és folyt a rámpás, cincogott a nóta és odakünn lassan beesteledett. Ekkor Trankulov elvitte ujdonsült pajtasát egy rosszhírű házba, ahol kifésített leányok vannak, ahol azonban kilopják az órát, meg a nagybugyellárist a mámoros fejű emberek zsebéből. Így mondta legalább Trankulov és melegen ajánlotta, hogy a juhász adja csak át neki értékes holmiját, majd ő vigyáz rája. Nagy Ferencnek azonban még nem szállott egészen csizmába az esze, nem ment hat bele az ajánlatba. Trankulov erre egy másik jómadárral, Viola Imrével szövetkezett lopva, hogy várjon az csak rájuk a kiskomlósi uton, éjjel után arra viszi majd a kiszemelt áldozatot. Éjjel után csakugyan elindultak a vasuti állomás felé, de Trankulovnak persze volt rá gondolja, hogy a juhász a vonatot lekésse. Ekkor aztán Trankulov invitálta a juhászt, hogy jöjjön hozzá a tanyára hálai; utnak is eredtek és soká bandukoltak így kettesben, rájuk is derengett, de a Trankulov tanyája nem mutatkozott sehol. Gyanakodott is már a juhász, de későn, mert egyszer csak nagyot füttyentett az álnok cimborá, mire előugrott egy bokorból Viola és agya-főbe verték Nagy Ferencet. Amikor már halottnak hitték az összevérzett, ájult embert, kifosztották, elvették az óráját, pénzét és otthagyták az országúton. Reggel találtak rá a földmívelő munkások, kik életveszélyes sebeivel bevitték a zsombolyai kórházba, hol a szerencsétlen juhász másnap sérüléseibe belehalt. A csendőrök rövid nyomozás után elfogták a tetteseket s beszállították őket a nagykikindai ügyészség fogházába.

Kapható Nagybecskereken: ROSA BÉLA, FENDLER JÓZSEF fűszerkereskedésében, s más kereskedésében

Színház.

Színházi műsor:

Október 13. Csütörtökön: Trenk báró. (Operett.)
Október 14. Pénteken: A föld. (Színműjodonság.)
Október 15. Szombaton: Szerelmes asszonyok. (Operettúj.)
Október 16. Vasárnap délután: Trenk báró. — Este Szerelmes asszonyok.
Október 17. Hétfőn: Haramiák.

* **Bilincsek.** A drámaíró mindig nagyot téved, ha a mai időkben felekezeti dolgokat visz a színpadra. A felekezeti kérdéseknek, tagoltságoknak az általános emberi haladásban ma már egyáltalán nem szabadna szerepet játszani, a felekezeti felfogásoknak nem szabadna jelentőséget tulajdonítani, s azokat az emberiség fejlődését szem előtt tartó embernek nem szabad komolyan venni. Aki ilyen kérdéseket mégis élére állít, azokat fessegeti, az az ember vagy igen kiskoru, vagy tudatosan rosszhiszemű s mind a két esetben lehetetlenné kellene tenni. Azt aki segédkezet nyújt az ilyen kérdéseknek bármely téren való fessegetéshez és súlyt akar ennek nyújtani, joggal és méltán el lehet itélni. Legyen az drámaíró, vagy színház, bárki, vagy bármilyen intézmény. Az emberi társadalmat ma már a legtávolabbról sem rezgeti meg az, hogy valaki kikeresztelkedik s az a zsidó aki olyan jaggatást visz véghez mint ahogy azt Reichenbach Hermannak tegnap este nálunk bemutatott darabjában Lehmann Ábrahám és társai teszik, komikus figura, vagy figyelemre sem méltó külön. Ebből drámát csinálni tehát ostobaság s amellet okvetlenül rossz dráma lesz belőle, mint azt a Bilincsek is igazolják, mert hián van minden életigazságnak, általános emberi érzésnek s amellet minden erőnek. Nevetéses és boszantó az ilyenfajta dráma, mint a hogy a mi közönségünk is félig mosolylyal és félig boszusággal nézte a színpadon folyó nyavalygást, amelyet szerzője „drámá“-nak nevez. Egy darab sőtét középkort, a ghekkóknak az emberi társadalomtól elzárkózott bizarr „világát valóságként, emberi szenvedélyeket mozgató erőként beállítani a mai kor világosságába, amilyen nevetséges, olyan képtelenség. Valóban kár volt azért a gondos szép játékért, amit tegnap az előadó színészek erre a darabra pazaroltak. Mert igazán csak az ő gondos és művészi játékkra lehetnek tekintettel az emberek, amikor az ilyenfajta darabokat ki nem füttyülik. Remete például Lehmann Ábrahám szerepében igazi kabinetalakítást nyújtott s dieseretesén tompította a kirívó és bántó színeket. Eppen ilyen művészi finom alakítás volt Sz. Rosos Gizella Rachelje s Gózon Béla Simonja, de igen jók voltak H. Lévai Berta, Turai Antal, Szomori, valamint a többi kisebb szerepeket betöltő színészek is. Közönség közepes számmal volt s látszott, hogy csak az előadók játéka békítette ki egy kissé.

A torontáli koleraveszedelem.

(Saját tudósítónktól.)

Nagybecskerek, okt. 12.

A koleraveszedelemről ma megnyugtatóbbak a jelentések. Sem a klekki munkástelepen, sem másutt nem terjedt a kolera s csupán Czrepaján fordult elő tegnap egy új betegedés. A klekki helyzet főleg azért megnyugtatóbb, mert a munkástelepen olyan széleskörű gondos óvintézkedéseket tettek, hogy emberileg szinte lehetetlen innen a járvány továbbhurcolása s így Nagybecskerek város közönségének nem kell annyira rettegnie az ázsiai rém szomszédságától.

Mai jelentéseink egyébként a következők:

Az alispán a klekki kolera-fészkekben.

Jankó Ágoston alispán tegnap délután dr. Haidegger Lajos megyei főorvos kíséretében kiment Klekkre, hogy személyesen is megismerje a kolera ottani fészket, a zsilipmunkások telepét.

SZALLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA : SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

482x200.103

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

Az alispán a legkisebb részletekig behatóan megvizsgálta a munkástelepeket, megnézte a betegeket, fölülvizsgálta az óvintézkedéseket s meggyőződött róla, hogy a legmesszebbmenő módon gondoskodás történt arról, hogy egyrészt a telepen ne harapózhassék el jobban a járvány, másrészt, hogy a betegség onnan ki ne hurcoltassék.

A munkástelepet teljesen elszigetelték, katonasággal elzárták, a munkásbarakkokat gondosan fertőtlenítették, a betegek számára tiszta épületeket emeltek, mindennemű fertőtlenítő szerrel és orvossággal felszerelték, a pálinkaáruvat szigorúan eltiltották, az egész telepet, valamint környékét s az odavezető utakat oltaian mézszel főtintették, úgy hogy az emberi akarat nem mulik a járvány elfojtása.

Ennek a gondosságnak meg is van az eredménye, mert a legutóbbi 24 órában nem fordult elő újabb megbetegedés s az eddigi betegek nagyszámú része is jobban van.

Az alispán megjelenése a telepen a munkásokra is jó hatással volt. A munkások ugyanis félelmükben nem akartak tovább dolgozni s mindenáron el akarták hagyni a telepet. Az alispán azonban megmagyarázta nekik, hogy ilyen gondos óvintézkedések mellett sehol sem lehetnének jobban biztonságban. Az alispán fölvilágosításai azután megnyugtatták a munkásokat s teljes rendben tovább dolgoznak.

A drága víz.

Ma Nagybecskerekén kétségtelenül a Béga vize a legdrágább. A Béga feltől gonddal örzik s aki a tilalom ellenére is olyan könnyelmű vagy esztelen, hogy mindenáron Béga vizet akar, az ezt drágán fizeti meg. A rendőrség ugyanis, nem ismer tréfát s a tilalom ellen vétőkre, igen helyesen, a legnagyobb szigorral bünteti. Így tegnap elcsíptek egy asszonyt, aki Béga vizet hordott, amiért a rendőrség az asszonyt száz korona pénzbüntetésre és öt napi elzárásra ítélte. Ennél drágábban tehát aligha fizettek még vizet, de az is bizonyos, hogy szűkség van az elrettentő példára.

A villammű igazgatósága ezután is közli a közönséggel, hogy a villamtelepen felállított jéggyár nem szünteti be az üzemet, hanem mátol kezdve kutvizből előállított jéggel fogja ellátni a községet.

Újabb eset Czrepaján.

A vármegye másik kolerafészkeében a lakosság indolenciája és könnyelműsége miatt szintén nehéz a védekezés s így a járvány teljes elfojtása is nehezen megy. Bár a járvány pusztítását sikerült a minimumra redukálni, mégis akad egy-egy újabb megbetegedés. Így tegnap történt egy újabb kolerabetegedés, amely az óvintézkedések be nem tartásából és eltilkolásból eredt.

Itt említtük meg, hogy Pancsova városa Czrepajáról semmit se enged a városba vitetni s még az onnan jövő embereket sem engedi be. Miatán ennyire nem lehet a forgalmat megakadályozni s egy község életfolyamatát valószínűleg elvágni, az alispán táviratilag kérte a belügyminisztert, hogy utasítsa Pancsova város hatóságát a kellő korlátok betartására.

TÁVIRATOK

A delegáció.

A magyar delegáció alakuló gyűlése.

Budapest, okt. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar delegáció tagjai ma reggel a 8 órai gyorsvonattal Bécsbe utaztak.

A magyar delegáció alakuló ülése, mint Bécsből sürgönyzik, délután 3 órakor volt a magyar Házban, B o h u s Zsigmond báró korelnöklésével.

Az alakuló gyűlésen a magyar delegáció elnöke a tegnap történt jelölés alapján L á n g Lajos országgyűlési képviselőt, alelnökké Z i c h y Ágost főrendiházi tagot, jegyzők pedig N y e g r e László és W e r n e r Gyula országgyűlési képviselőt és M o l n á r Viktor főrendiházi tagot választották meg.

Ezután megalakították az albizottságokat, nevezetesen a külügyi, hadügyi, pénzügyi és tengerészeti albizottságot.

A torontáli delegátusok közül P a p p Géza a hadügyi, T a l l i á n Béla a hadügyi és pénzügyi, K a r á t s o n y i Jenő gróf a pénzügyi, D á n i e l Ernő báró pedig a tengerészeti bizottságban foglal helyet.

A magyar delegáció tagjait a király holnap déli 12 órakor fogadja a Burghan.

Holnap délután a magyar delegáció

külügyi albizottsága már ülést is tart, a melyen A e h r e n t h a l gróf elmondja külügyi expozéját.

A hadügyi szűkséglet.

Budapest, október 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a közös költségvetésben a rendes hadügyi szűkséglet 326,469.067 kor., a rendkívüli szűkséglet 10,073,590 korona. Azonkívül a külügyminiszter még külön 180 millió korona rendkívüli szűkségletre kér pénzt a delegációtól.

A franciaországi vasutassztrájk.

Budapest, október 12. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, a vasutasok szindikátusa felhívást intézett az összes vasutak alkalmazottaihoz, hogy mondják ki az általános sztrájkot.

Budapest, okt. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, az északi vasutak alkalmazottai sztrájkba léptek. A hivatalos lap ma közli a kormány rendeletét, amely szerint az északi vasutak alkalmazottai közül 1369 főhivatalnokot és 27,860 alkalmazottat 21 napi fegyvergyakorlatra behív.

Budapest, okt. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisi jelentés szerint a nyugati vasutak 8000 alkalmazotta kimondta az általános sztrájkot.

Portugáliában minden csendes.

Budapest, október 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mai lissaboni jelentések szerint Portugáliában immár minden csendes. A köztársasági kormány energikusan dolgozik tovább a végleges alakuláson s közben folytatja a papok üldözését és kiutasítását. Az ex- király tegnap hajón elindult Angliába, míg az özvegy királynő s az oportói herceg ugyancsak tegnap Olaszországba utazott.

Madridi távirat szerint Sevilleben tegnap nagy tüntetés volt Portugália mellett s éltették a köztársaságot.

Haverdákat elítélték.

Budapest, okt. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Haverda Mária és társainak bűnyében az éjjei negyed 2 órakor hirdette ki az ítéletet a budapesti esküdtszék. Az esküdtszék mind a három vádlottat bűnösnek mondotta ki s e verdikt alapján a bíróság J á n o s s y Aladárt szándékos emberölés büntette miatt tíz évi, H a v e r d a M a r i á t mint felbujtót és bűnségét 12 évi, V o j t h a Antalt mint bűnségét 8 évi fegyházra ítélte. A vizsgálati fogságból a bíróság 1 évet számított be a büntetésbe.

A budapesti recept-csalás.

Budapest, okt. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti kerületi munkásbetegsegélyző pénztárnál történt recept-csalások miatt letartóztatott F r a e n k l Lipót dr. orvos, G l ü c k Rezső és B r a u n Lajos gyógyszerészeket ma újból kihallgatták a rendőrségen, ahol ezek ma vizszavonták tegnap tett beismerő vallomásaikat. A vizsgálat tovább folyik.

A görög válság.

Budapest, okt. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Athénből sürgönyzik, a kabinet holnap beadja lemondását. A kormányalakítással valószínűleg V e n i z e l o s z t bízzák meg.

Határidő-üzlet.

Budapest, október 12. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték fel:

Buza (októberre)	20.60	—
Buza (áprilisra)	20.74	—
Rozs (októberre)	16.	—
Zab (októberre)	16.64	—
Tengeri (májusra)	10.92	—

Felölös szerkesztő: S O M F A I J Á N O S.

Árverési hirdetmény s feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tjkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szlankamenac Dusán és Ráda szerbaradáci lakosok végrehajthatóknak Mihajlov Pája, mint kk. Szlankamenac Milorád szerbaradáci lakos végrehajtást szenvedett ellen 358 kor. 29 fillér tőkekövetelés és jár. iránt folytatott ügyében a csatlakozott végrehajthatóknak tekintendő Szlankamenac Rádának 23 kor. 30 fillér és 18 kor. 90 fillér költségek kielégítése végett is az árverést elrendeli.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, szerbaradáci 243. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. felvett 442—443/a. hrsz. 800 □-öl területű udvarból és kertből, a rajta lévő 199. öi. számú házból kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 171 kor. kikiáltási árban, a szerbaradáci 670. sz. tjkvben A. I. 2. s. a. felvett 770/b. hrsz. 400 □-öl területű póttertből kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 16 kor. kikiáltási árban, a szerbaradáci 879. sz. tjkvben A. I. 1065/b. hrsz. a. felvett 800 □-öl területű szőlőből kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 140 kor. kikiáltási árban, a szerbaradáci 1165. sz. tjkvben A. I. 2. s. a. felvett 1298/a. hrsz. 2 hold területű szántóból kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 265 kor. kikiáltási árban, a szerbaradáci 1166. sz. tjkvben A. I. 2. s. a. felvett 1819/c. hrsz. 2 hold területű szántóból kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 268 kor. kikiáltási árban és a szerbaradáci 1316. sz. tjkvben A. I. 5—7. s. alatt felvett 556/a., 2013/a. és 1835/a.—2. hrsz. 3 hold 1200 □-öl területű kaszáló, illetve szántóból kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 288 korona kikiáltási árban az 1910. évi nov. 11-ik (tizenny) napján d. e. 10 órakor Szerbaradac község házána megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok a megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -nál, vagyis a szerbaradáci 243. sz. tjkvbe felvett kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 114 kor., a szerbaradáci 670. sz. tjkvben felvett ingatlanból kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 8 kor., a szerbaradáci 879. sz. tjkvben felvett ingatlanból kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 93 kor. 33 fill., a szerbaradáci 1165 sz. tjkvben felvett ingatlanból Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 176 kor. 67 fill., a szerbaradáci 1166. sz. tjkvben felvett ingatlanból kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 178 kor. 67 fill. és a szerbaradáci 1316. tjkvben felvett ingatlanból kk. Szlankamenac Milorádot megillető jutalék 192 kor. alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. A kincstár, mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. évi XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitel-szövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírői letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 17 kor. 10 fill., 1 kor. 60 fill., 14 kor., 26 kor. 50 fill., 26 kor. 80 fill., 28 kor. 80 fill.-t készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. Ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes érték-papírokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségüknek eleget nem tesznek, ígértük figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehetnek.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnék kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja, az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

A vhn. 21. §-a szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

3. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételárnak és kamatának teljes lefizetése után lesz hivatalból elrendelve a vevő javára.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tlkvi irattárában és Szerbaradác község-házánál megtekinthetők.

Nagybecskerek, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1910. évi szeptember 23.

Putics Oktáv,
kir. törvsz. bír.

B. V. K. 801/1910 szám.

864-1.1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1909. évi 13364. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbíróságnak 1909. évi V. 1479/3. és 1501/8. sz. végzése folytán Braun Ármán és T.-sai javára 350 kor., 4252 kor. és 4169 kor. 80 fill. tökékövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1910. évi január 12-ik napján lefoglalt és 1725 koronára becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbíróság 1909. évi V. 1501/73. sz. a. kelt végzésével az árverés elrendeltetett, annak Nagybecskereken, a béga-parti állomás melletti petroleum-raktárnál levő gépraktárban leendő megtartására határidőül 1910. évi október hó 15-ik napjának d. u. 3 óráját kitűzöm.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: fűkaszály, buzatisztító, répvágó, daráló, Zártepő-morzsológép, transmissió és 1 HP. Ganz és Társa-féle benzinmótor.

Nagybecskereken, 1910. évi szept. 29.

Schmelz,
kir. bir. végrehajtó.

Fűszerüzletünkbe felveszünk két tanoncot
20 korona havi fizetéssel.

Özv. Guttmann Jakabné és fiai
Nagybecskerek.

862-2.2

Üzlet eladás.

Más vállalat átvétele miatt
vegyeskereskedésemet
azonnal eladom.

Bröder Ignác
Nagybecskerek, Temesvári-ut.
(866-3.1)

3012/1910 sz.

Ozora község eljárástól.

Versenyárgalási hirdetmény.

Ozora község képviselőtestülete két mélykútnak a létesítését határozta el, melyek a község belterületén kijelölendő helyeken furandók.

Furási feltételek a községi előjárásnál naponta a hivatalos órák alatt betekinthezők. Írásbeli ajánlatok az ajánlott összeg 50%-ának csatolásával „Ozora község előjárása” címére folyó évi október 14-ik napjáig benyújtandók.

Elkészt, vagy az előirt bánatpénzzel el nem látott ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A beérkezett ajánlatok folyó évi október hó 15-én fognak tárgyalatni. A község azonban fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson.

Csakis oly vállalkozók ajánlata vétetik figyelembe, kik maguk hivatásszerűleg foglalkoznak kútfúrással.

Ozora, 1910. évi október 3.

866-2.2

Községi előjáróság.

Riessner-kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb fűtőgőzei

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer. Egyszeri betűzéssel egész lényeg, miáltal a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betűzés megtakaríthatik.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázomlás vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség különösen a szoba alsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal
vaskereskedésében az arany kaszához Hunyadi-utca 606/37.

722-60.34

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappant

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” védjegyvel!

440. 5-5

UJDONSÁGOK!

Wehner György

divatáru cég

Nagybecskerek, Hunyadi-(fő)u.

kéri a nagyrabecsült
hölgyközönséget ::

a kötött női kabát-
és auto-sapka-
ujdonságok szives

megtekintését

minden vételkényszer nélkül.

UJDONSÁGOK!

866-3.3

ELSŐRENDÜ TŰZIFA,

angol antracit, salon-köszén, coaks, faszén,
kovács-köszén, mindennemű deszkák, gerendák,
: tölgyfa, mindennemű bognárfa, szőlőkaró ::

kapható

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

rodai telefonszám 35.

Fatelepe telefonszám 89

Fatelepek: Kóna-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

787-30.8